

Dosarul nr. 3ra-706/23
2-22038005-01-3ra-29062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: G. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău)

Î N C H E I E R E

07 februarie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției,

în cauza civilă, de contencios administrativ depusă de Leșan Nelea împotriva Inspectoratului General al Poliției și Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2023, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Inspectoratul General al Poliției, și s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 12 octombrie 2022,

c o n s t a ț ă:

La 21 martie 2022, Leșan Nelea a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Inspectoratului General al Poliției și Ministerului Afacerilor Interne cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea a indicat că, activează în calitate de agent subofițer superior în cadrul Secției asigurare ordine publică a Direcție patrulare „Centru” a Inspectoratului național de securitate publică.

La 19 decembrie 2021, conform tabelului repartizării forțelor și mijloacelor al Serviciului nr. 1 al Secției asigurare ordine publică, a fost implicată în serviciul de menținere a ordinii publice pe str. Armenească, din mun. Chișinău.

În seara de 18 decembrie 2021 și dimineața zilei de 19.12.2021 s-a simțit rău, iar starea de sănătate nu îi permitea să meargă la serviciu.

La 19 decembrie 2021 a expediat un mesaj superiorului său Crețu Vadim și i-a relatat că nu poate să se prezinte din motivul că are intoxicație la stomac după care l-a sunat Crețu Vadim pe la orele 08:33 la nr. de telefon 079198715 și i-a comunicat că nu poate să se prezinte la serviciu din motiv de sănătate.

A doua zi dimineața, a sunat colaboratorul medical al MAI pe nume Ezabela și i-a comunicat că se simte rău, care i-a recomandat medicamente pentru intoxicație.

La 21 februarie 2022, a fost întocmit în privința sa ordinul IGP a MAI cu nr. 76 cu privire la sancționarea disciplinară a sa sub formă de mustrare din motivul ca și cum nu s-a prezentat intenționat la serviciu.

Însă, la 04 ianuarie 2022 a mers pentru examen ecografic, unde a aflat că este însărcinată în a 8 săptămână.

Astfel, se confirmă starea de toxicoză din data de 19.12.2021 și nu este plauzibil argumentul părților pârâte precum că ar fi încălcat prevederile art. 9 alin. (2) lit. d) și gl) Codul Muncii, care stipulează că, angajatul trebuie: să respecte disciplina muncii; să informeze de îndată angajatorul sau conducătorul nemijlocit despre imposibilitatea de a se prezenta la serviciu și să prezinte, în termen de 5 zile lucrătoare după reluarea activității de muncă, documentele care justifică absența.

Reclamanta a invocat că, a informat superiorul despre imposibilitatea prezentării, la acel moment era la o etapă incipientă a sarcinii și de simțea prost, din acest motiv a fost și imposibilitatea de a se prezenta la serviciu.

Legea nr. 288 din 16-12-2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, art. 50 lit. s), stipulează că, angajatul trebuie: să se prezinte la serviciu conform programului de lucru, precum și în afara acestuia, în situații temeinic justificate, pentru exercitarea atribuțiilor de serviciu, cu recompensarea timpului lucrat potrivit legislației.

În speță a existat situația temeinică pentru a fi în imposibilitatea de a se prezenta din motivele expus supra la serviciu.

Prin urmare, invocă reclamanta că, Ordinul IGP a MAI nr. 76 ef din 21.02.2022 cu privire la sancționarea disciplinară a sa în calitate de subofițer superior al Secției asigurare ordine publică a Direcție patrulare „Centru” a Inspectoratului național de securitate publică agent Leșan Nelea, este actul administrativ individual defavorabil.

Reclamanta a solicitat anularea ordinul Inspectoratului General al Poliției a Ministerului Afacerilor Interne nr. 76 ef din 21.02.2022 cu privire la sancționarea disciplinară sub formă de mustrare emis pe numele Leșan Nelea.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 octombrie 2022, s-a admis acțiunea în contencios administrativ depusă de Nelea Leșan.

S-a anulat ordinul Inspectoratului general al Poliției nr. 76 ef din 21 februarie 2022 cu privire la sancționarea disciplinară a agentului Leșan Nelea Vladimir.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 13 octombrie 2022, Inspectoratul General al Poliției a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 octombrie 2022, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Nelea Leșan.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a conchis că, ordinul de sancționare disciplinară nu conține prevederi clare printre care, consecințele faptei comise de către angajat, probele ce confirmă vinovăția persoanei și circumstanțele atenuante sau agravante.

În această ordine de idei, primul indicator al existenței unei fapte prejudiciabile este rezultatul acțiunilor săvârșite, adică consecințele prejudiciabile ale încălcărilor admise.

Instanța a reținut că, nici ordinul contestat, nici încheierea asupra anchetei de serviciu inițiate în privința reclamantei nu fac referire la careva consecințe ale presupusei abateri disciplinare admise de către Nelea Leșan.

Potrivit adevărului nr. 68 din 11 februarie 2022 eliberată de Direcția resurse umane din cadrul INSP, Leșan Nelea, nu a fost sancționată disciplinar, iar chiar dacă caracteristica eliberată pe numele reclamantei de către angajator este negativă,

instanța de fond a considerat că, aplicarea sancțiunii disciplinare – mustrare, este disproporțională în coraport cu acțiunile reclamantei și a fost aplicată fără a se ține cont de activitatea anterioară a acesteia.

Astfel, la individualizarea sancțiunii disciplinare, autoritatea publică urma să țină cont de activitatea anterioară a reclamantei, de cauzele, gravitatea și consecințele faptei, de gradul de vinovăție, precum și de preocuparea pentru înlăturarea consecințelor faptei comise.

În circumstanțele date instanța a reținut că ordinul de sancționare, ordinul Inspectoratului general al Poliției nr. 76 ef din 21 februarie 2022 cu privire la sancționarea disciplinară a agentului Leșan Nelea, nu corespunde criteriilor prevăzute de Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și reglementărilor hotărârii Guvernului nr. 409 din 07.06.2017 cu privire la aprobarea Statutului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Prin decizia Curții de Apel din 28 februarie 2023, s-a respins cererea de apel declarată de Inspectoratul General al Poliției cu menținerea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 12 octombrie 2022.

La 03 martie 2023, Inspectoratul General al Poliției a depus de recurs nemotivat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii Judecătoria Rîșcani din 12 octombrie 2021, și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Nelea Leșan.

La 23 iunie 2023, Inspectoratul General al Poliției a depus recurs motivat.

În motivare a susținut că, concluzia instanței de apel este neîntemeiată, neargumentată și lipsită de temei juridic.

Ordinul Inspectoratului general al Poliției nr. 76 ef din 21 februarie 2022 cu privire la sancționarea disciplinară a agentului Leșan Nelea Vladimir, corespunde hotărârii Guvernului nr. 409 din 07.06.2017 cu privire la aprobarea Statutului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și Legii nr.320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

Intimata a încălcat disciplina de serviciu, prin acțiunile constatate în ancheta de serviciu, iar argumentele invocate de către reclamată sunt pur declarative.

Acțiunea reclamantei nu corespunde dispozițiilor art. 118-119 din Codul de procedură civilă.

În opinia recurentului, decizia instanței de apel este emisă cu aplicarea eronată normele de drept material, nefiind constatate și elucidate deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea litigiului în fond.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a III a „Procedura contenciosului administrativ”, Capitolul V „Procedura de recurs” din Codul administrativ, în special ce vizează prevederile cu privire la depunerea cererii de recurs, termenul depunerii, temeiurile recursului și procedura examinării acestuia.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până

la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art.195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art.3 alin.(3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod.

Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171. Or, legea procesual-civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă.

În conjunctura enunțată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul decizia contestată la 28 februarie 2023, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că, copia dispozitivului deciziei instanței de apel a fost notificată recurentului la 10 martie 2023, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin scrisoarea anexată la dosar (f.d.81).

La 18 iunie 2023, instanța de apel a expediat recurentului decizia integrală, fapt ce se confirmă prin scrisoarea anexată la dosar (f.d.86).

Astfel, recursul este depus cu respectarea prevederilor art.245 din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023).

La 30 iunie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

Până la data examinării recursului, intimatul nu a manifestat opțiunea de a depune referință asupra recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul de judecată remarcă că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul de judecată notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023).

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut.

Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (cauza Botten v.

Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39). 7 La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Inspectoratul General al Poliției.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Inspectoratul General al Poliției, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc